

Op ontdekkingsstocht langs de Kleine IJzeren Man

Wandel langs de Kleine IJzeren Man en ontdek met de jongste kinderen welke planten en dieren hier leven.

1. Zinken of drijven **bruggetje tuin NMC De IJzeren Man**

Je hebt dingen die op water drijven en die niet op water kunnen drijven. Dat heet zinken.

Kun jij materialen uit de natuur vinden die kunnen drijven op het water en die zinken? Zoek deze en gooi deze van het bruggetje af om te kijken of deze drijven of zinken.

Wie kan het meeste vinden dat blijft drijven?

2. Watervogels **vlonder Kleine IJzeren Man (ev. Kijkhut)**

Op en rondom de plas zijn eenden en andere watervogels te zien.

Mannetjes eenden hebben mooie kleuren. De vrouwtjes eenden hebben minder kleuren omdat ze op het nest moeten passen. Het is belangrijk dat ze dan niet teveel opvallen. Zwanen zijn wit en veel groter dan eenden.

Welke watervogels zie je en hoeveel?

Weet je hoe deze heten? Kijk op het plaatje rechts voor de namen.

Welke kleur hebben ze?

Wat doen ze?

Vertel aan elkaar welke je de mooiste vindt.

Waterhoen

Meerkoet

Zwaan

**Wilde eend
Vrouwtje**

**Wilde eend
Mannetje**

3. Mos **omgevallen boom langs het pad**

Mos groeit op natte plekken langs de beek en is lekker zacht.

Zien jullie mos op deze omgevallen boom? Aai eraan en vertel hoe het voelt. Hier slapen vaak eenden, zou jij hier willen slapen? Waarom wel/niet?

Op ontdekkingsstocht langs de Kleine IJzeren Man

4. **Kroos** **beekje langs het pad**
Hier zie je kroos. Kroos zijn hele kleine plantjes die op het water groeien. Omdat ze zo licht zijn en ronde blaadjes hebben blijven ze drijven. Eenden vinden kroos heel erg lekker en het is gemakkelijk te eten. Het kroos zit niet vast. De eend hoeft maar de bek open te doen en te slikken.
Zien jullie het kroos?
Probeer een plantje uit het water te halen.
Zien jullie de worteltjes? Welke kleur hebben ze en hoeveel blaadjes heeft het plantje?
5. **Slootje springen** **slootje tussen de Kleine en Grote IJzeren Man**
Hier stroomt het water van de Kleine naar de Grotere IJzeren Man.
Zie je de grote stenen in het water liggen? Kun je deze gebruiken om de sloot over te steken zonder natte voeten te krijgen? Zo niet dan neem je het ijzeren of stenen bruggetje.
Lukt het jou om de sloot over te steken zonder in het water te komen?
6. **Waterrace** **stenen brug pad**
Stroming zorgt ervoor dat water beweegt. Een droog blad blijft drijven op het water en gaat met de stroming mee.
Zoek afgevallen bladeren of kleine takjes en laat ze op het water vallen.
Kijk of de bladeren of takjes met de stroom meegaan. Welk blad of takje wint de waterrace?
7. **Snateren en waggelen** **houten bruggetje**
Eenden kunnen met elkaar praten door te snateren en te kwaken.
Probeer of je kunt snateren of kwaken. Kwaak eerst verdrietig en daarna blij.
Tussen de tenen van een eend zitten zwemvliezen. Daarom kunnen ze ook zo goed zwemmen. De poten zijn kort en staan naar achteren. Daarom waggelen ze.
Kun jij lopen zoals een eend doet? Probeer op deze manier over de brug te lopen..
8. **Bever** **beekje bij houten bruggetje**
Een dam van takken houdt de stroming van water tegen. Bevers maken ook dammen van takken.
Lukt het jullie om hier een dam te maken?
Probeer een dam te maken van takken die je in de omgeving ziet. Probeer zoveel mogelijk stroming tegen te houden.
Haal daarna de takken er weer allemaal uit!
9. **Groeien** **op het hoogste punt van het pad**
Doe alsof je een boom bent die groeit:
Je voeten zijn de wortels en halen water uit de grond.
Ga op je hurken zitten en maak je klein. Doe je armen dicht bij elkaar.
Je bent nu een kleine plant. Nu ga je groeien en kom je recht te staan.
Je groeit nog harder en je krijgt takken: spreid je armen.
Dan groeien er bladeren aan de takken: spreid je vingers en ga op je tenen staan.
Wieg met de wind heen en weer.
10. **Schoon of vies water?** **op de vlonder van het moerasvennetje**
Er is een verschil tussen schoon en vies water. Vies water is troebel en stinkt. Schoon water is helder.
Welke kleur heeft dit water? Is het water helder genoeg om de bodem te kunnen zien?
Hoe voelt het water? Is het koud of warm? Ruikt het water lekker of vies?
Is het water schoon genoeg voor de kikkers, denk je?

Dit is het einde van deze ontdekkingsstocht. Je bent nu een echte kenner van De Kleine IJzeren Man.